

Kompetanseplan

Stavangerbarnehagen 2016-2019

STAVANGER KOMMUNE

Stavangerbarnehagen
kan barn

Kompetanseplan for Stavangerbarnehagen

Planens formål

Planens formål er å sikre at barnehagene i Stavanger og den enkelte medarbeider har nødvendig kompetanse for å oppfylle barnehagelovens formålsparagraf og å utføre barnehagens oppdrag og mandat. Planen er 4-årig og skal dekke kompetansebehovet for dagens situasjon og behov. Planen vil også kunne peke på fremtidens behov for nødvendig kompetanse ut i fra identifiserte oppgaver og mål for barnehagesektoren.

Planens innhold

Planen viser barnehagens målsetting og forankring i nasjonale og lokale føringer og styringsdokumenter. Kompetanseplanen gjenspeiler barnehagenes felles kvalitetsplattform og satsingsområder i kvalitetsplanen Stadig bedre 2016-2019.

Dagens kompetansebehov og satsingsområdene som er valgt i tråd med identifiserte behov for sektoren er beskrevet i planen.

Planen gir en oversikt over planlagte kompetansetiltak for perioden 2016 – 2019. Aktivitetsplanen er et levende dokument og endringer og nye aktiviteter legges ut på Stavangerbarnehagens hjemmeside og i kursbasen.

Nasjonale og lokale føringer

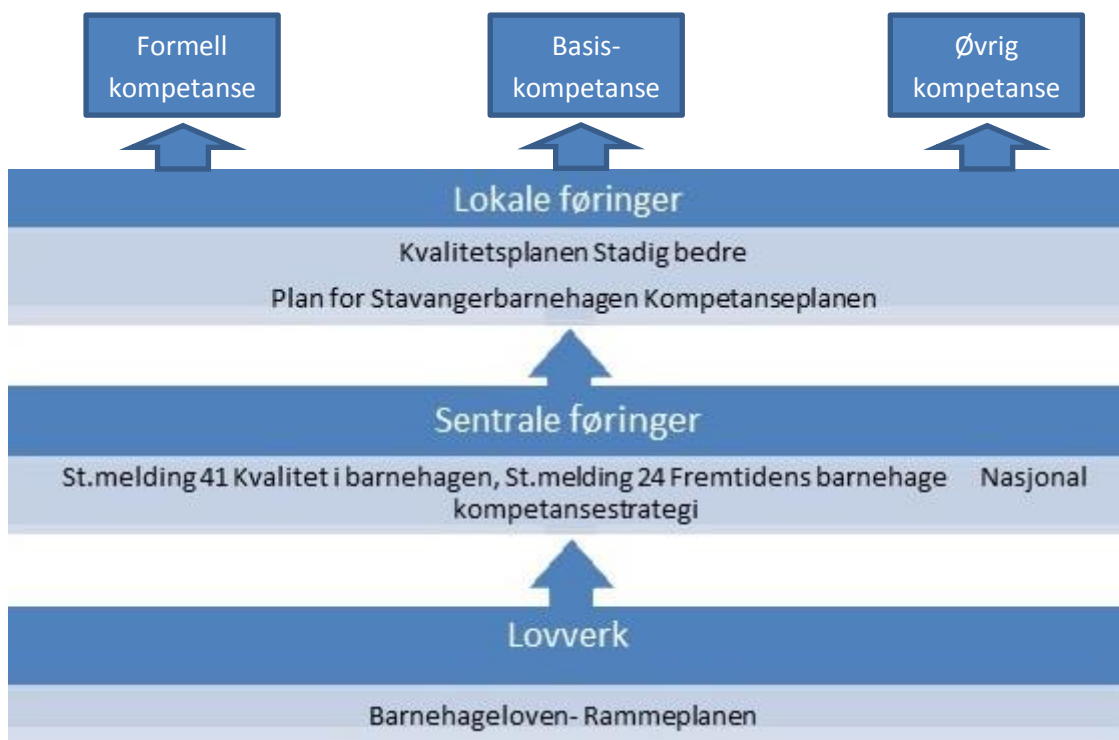
Rammeplan for barnehager stiller store krav både til personalet i barnehagen og kommunen som barnehageeier og myndighet. Planen understreker barnehagens særegenhet som pedagogisk virksomhet, og fremhever betydningen av personalets kunnskaper og ferdigheter.

Kunnskapsdepartementet ønsker gjennom sine føringer at kommunen skal sikre en helhet i barnehagetilbudet. Utviklings -og opplæringstiltakene som kommunen iverksetter skal inkludere både private og kommunale barnehager.

Departementet har lagt føringer for hvilke områder som skal prioriteres i opplæringen. Stortingsmelding nr.41 «Kvalitet i barnehagen» har en gjennomgående målsetting om å gi alle barn like muligheter for læring. Sammenhengen mellom et kvalitativt godt barnehagetilbud og det øvrige utdanningsløpet kan bidra til utjevning av sosiale forskjeller senere i livet.

Den enkelte barnehage utvikler i tillegg individuelle kompetanseutviklingsplaner for sin virksomhet og sine ansatte. Disse skal være i tråd med nasjonale og lokale føringer.

Kompetanseplanen for Stavangerbarnehagen 2016-2019 bygger på Kunnskapsdepartementets kompetansestrategi Kompetanse for fremtidens barnehage, lokal kompetansestrategi og Stavanger kommunes kvalitetsplan Stadig bedre 2016-2019. Kompetanseplanen gir oversikt over oppbygging og kategoriene formell kompetanse, basiskompetanse innen kvalitetssøylene og øvrig kompetansetilbud. Se modell under:

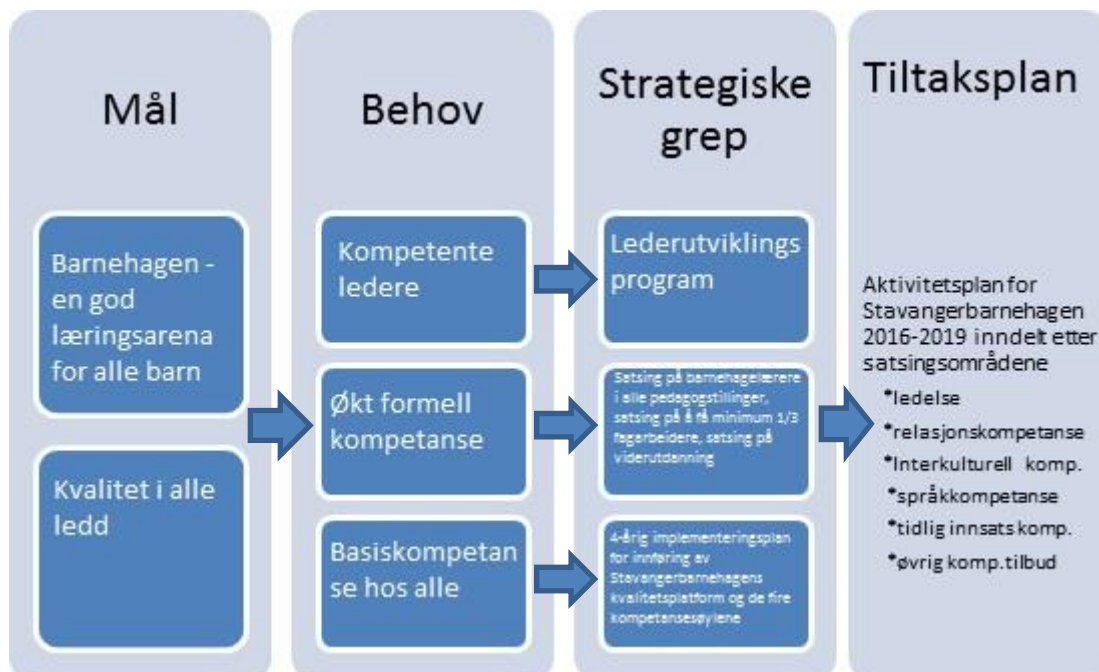
Strategisk kompetansestyring i Stavangerbarnehagen

Strategisk kompetansestyring handler om å styre innsatsen i kompetansearbeidet i en retning som vil bidra til at kommunen er i stand til å utføre de oppgaver den er satt til å løse. Det innebærer planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak som gjør at den enkelte medarbeider og organisasjonen samlet har den nødvendige kompetansen. Kompetansebehov- og kompetansebeholdning analyseres og tilpasses gjeldende målkrav. (Stavanger kommunes Strategisk kompetansestyringsplan 2014-2026)

God strategisk kompetansestyring handler om å utvikle robuste fagmiljø. Et robust fagmiljø betegner et arbeidsfelleskap der ansatte har relevant kompetanse innen virksomhetens kjerneoppgaver, samhandler og tar felles ansvar for helheten. Når et fagmiljø er robust vil det bestå på tross av omskiftninger eller omstillinger. (Arbeidsgiverstrategi for Stavanger kommune 2013-2025)

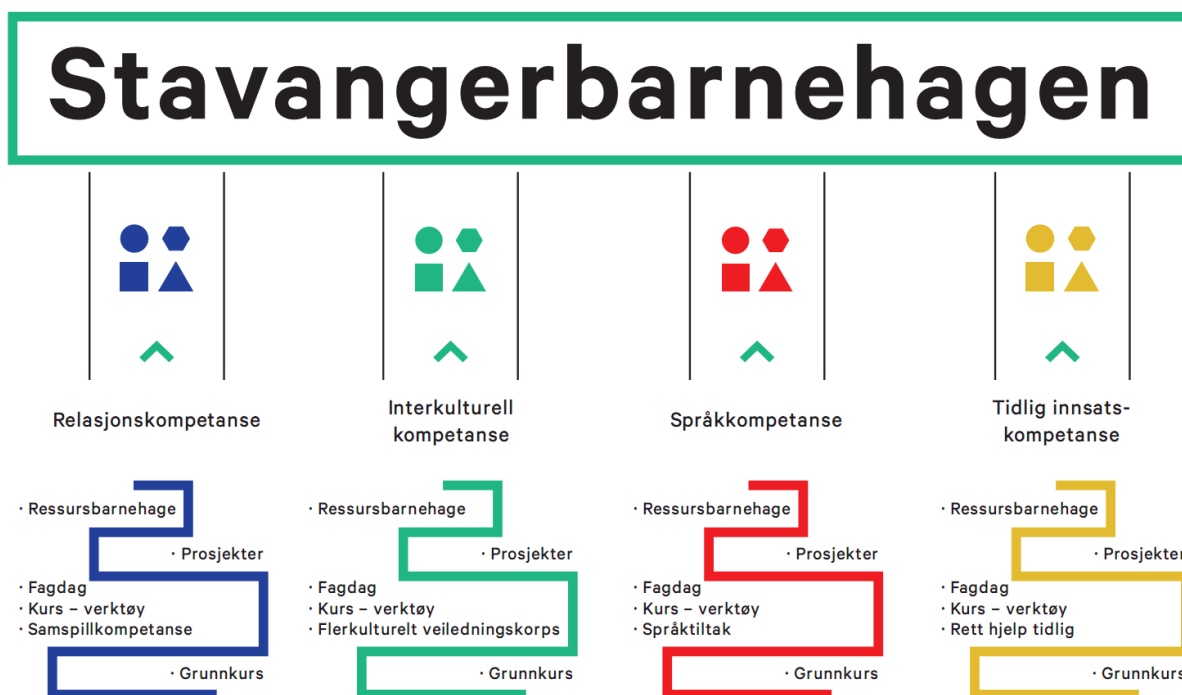
Modell for kompetansestyring i Stavangerbarnehagen

Modellen under viser målsettingen for Stavangerbarnehagen og hvilke strategiske grep vi velger for å imøtekomme kompetansebehovene. De konkrete tiltakene for fireårsperioden er skissert som en tiltaksplan inndelt etter satsingsområdene.

Mål og satsingsområder i Stavangerbarnehagen

Modellen under viser Stavangerbarnehagens kvalitetsplattform med de fire kvalitetssøylene som er grunnleggende og gjennomgående for arbeidet i barnehagene. Kompetansetrappen under hver søyle viser oppbyggingen i grunnleggende basiskompetanse og fordypningskompetanse innen de aktuelle områdene.

Stavangerbarnehagen skal ha et personale hvor alle ansatte har en grunnleggende basiskompetanse innen satsingsområdene. Satsingsområdene vil være faste og gjennomgående, mens kvalitetsplanens fokusområder vil være tidsavgrensede temaområder. For implementeringsperioden 2016-2019 vil satsingsområder og fokusområder være sammenfallende.

Grunnkursene i planen er obligatoriske for oppsatt målgruppe, mens fordypningskurs og øvrig kurstilbud er valgfrie.

Kompetanseplanen bygger på satsingsområder både fra nasjonal kompetansestrategi og lokale satsingsområder:

Nasjonal kompetansestrategi	Lokale satsingsområder
<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk ledelse • Danning og kulturelt mangfold • Et godt språkmiljø for alle barn • Barn med særskilte behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Ledelse • Relasjonskompetanse • Interkulturell kompetanse • Språkkompetanse • Tidlig innsats kompetanse

Organisasjonsledelse / Pedagogisk ledelse

Mål

- Stavangerbarnehagen har virksomhetsledere med tilstrekkelig kompetanse til hensiktsmessig drift innen personal, administrativ og økonomisk ledelse.
- Stavangerbarnehagen har pedagogiske ledere med høy faglighet og tilstrekkelig kompetanse til medansvar for drift av lærende organisasjoner.

Barnehagene er de senere årene blitt større og driften er sammensatt og kompleks. En effektiv og hensiktsmessig drift stiller krav til god ledelseskompetanse og må derfor gjenspeiles i kompetansesatsingen.

For at barnehagen skal være et tilbud med høy kvalitet, må fagligheten i barnehagetilbudet sikres. Pedagogisk ledelse og barnehagen som en lærende organisasjon står sentralt for å bidra til dette. Til krav om kvalitet og innhold i barnehagen må pedagogisk ledelse og barnehagen som en lærende organisasjon til enhver tid styrkes og videreutvikles

Relasjonskompetanse

Mål

- Alle barn har gode relasjoner med de ansatte i barnehagen
- Alle barn har gode vennskapsrelasjoner

Hele livet vårt formes gjennom relasjonene vi har til andre mennesker. Kvaliteten på relasjonene og samhandling ansatte og barn og mellom barn er særlig viktig for kvalitet i barnehagen. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Det er alltid den voksne som har ansvaret for hvordan relasjonen utvikles.

For at samspillet mellom barn og voksen skal være utviklingsfremmende er det avgjørende at det legges vekt på å skape et positivt klima på avdelingen og i gruppen. Samspillet bør være preget av mye glede, deling av gode og varme følelser og latter som skaper en god atmosfære.

Interkulturell kompetanse /Danning og kulturelt mangfold

Mål

- Alle barn deltar aktivt i et inkluderende felleskap
- Barnehagen verdsetter mangfoldighet og bygger felleskap med rom for ulikhet.

Interkulturell kompetanse kan beskrives som evne til å kommunisere hensiktsmessig og passende med mennesker som har en annen kulturell bakgrunn. Interkulturell kompetanse innebærer bevegelse og en gjensidig utveksling mellom kulturer. Det sentrale er å fremme samhandling på tvers av kulturer. Derfor blir det viktig å ha fokus på hva som binder mennesker sammen, fremfor kun forskjellighet. Interkulturell kompetanse er ikke bare relevant i kommunikasjon mellom mennesker som kan defineres som kulturelt ulike. Ved å utvikle interkulturell kompetanse blir man også flinkere til å forholde seg til ulikheter mellom mennesker generelt. Interkulturell kompetanse bidrar slik til perspektivutvidelse for alle.

Språk kompetanse /Et godt språkmiljø for alle barn

Mål

- Alle barn opplever glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre barn og personalet i barnehagen
- Alle barn får støtte i egen språkutvikling.

Språk- og begrepsforståelse danner grunnlag for all læring, samspill med andre, lek og vennskap. Gode språkferdigheter gir et godt grunnlag for å tilegne seg flere språk og er viktig for forståelse av matematiske begreper. Personalets kompetanse om barns språkutvikling er avgjørende for å utvikle gode og støttende språkmiljøer i barnehagen.

Tidlig innsats kompetanse /Barn med særskilte behov

Mål

- Rett hjelp tidlig til alle barn som har behov for ekstra støtte i sin utvikling.
- Kunnskap og handlingskompetanse hos personalet i barnehagen ved bekymring for vold, overgrep og omsorgssvikt.

For å forebygge og kunne oppdage særskilte behov hos barn tidlig er personalets kompetanse avgjørende. Tidlig innsats er viktig både med hensyn til barnets utvikling og trivsel i barnehagen.

Mediekompetanse

Mål

- Alle barnehager anvender digitale verktøy pedagogisk, etisk og forsvarlig
- Alle barn utvikler gryende mediekompetanse

Mediekompetanse bidrar til at en klarer å navigere i ulike digitale medier og verktøy uten bruk av guider og veiledning. Tilgang til IKT må være åpen og avhengig av kontekst. Det betyr at IKT blir integrert i det pedagogiske arbeidet i samspill med barn, hvor den voksne i dialog med barn vurderer og velger ut hva de trenger av programvare og digitalt verktøy for en konkret situasjon.

Implementering av ny kompetanse

Stavanger kommune har som mål å skape barnehager med høy kvalitet. Barnehager med høy kvalitet skaper bedre forutsetninger for sosial utjevning, tidlig innsats og livslang læring. Disse ambisjonene skaper et behov for å gjennomføre endringsprosesser i barnehagen slik at de ansatte kan arbeide ut fra de nyeste og beste teoriene. Forutsetningen for å oppnå dette er å stimulere til at de ansatte utvikler en felles kompetanse. Dette betyr at barnehagene må gjennomføre endringsprosesser som sikrer at vi strekker oss mot disse målene. En endringsprosess er ofte en innovasjon bestående av fasene initiering, implementering og videreføring.

Implementering innebærer å omsette ny kunnskap og kompetanse til praksis hverdagen. Som en hjelp og et verktøy i arbeidet med kompetanseutvikling er det utviklet en egen veileder for barnehagene: Implementeringsveileder for Stavangerbarnehagen.

Veilederen utgis på nyåret 2016

Aktivitetsplan 2016 – 2019

Pedagogisk ledelse / ledelse	Målgruppe
Tildeling prosjektmidler: Motivere barnehagene til å utvikle kvaliteten i barnehagen gjennom prosjektarbeid med kriterier ut ifra satsingsområdene.	Alle kommunale og private barnehager
Nasjonal lederutdanning Lederutdanning for styrere 8 utdanningsinstitusjoner gir lederopplæring på masternivå med støtte fra barnehageeier. 30 studiepoeng.	Kommunale styrere
Lokal barnehagelederskole Utvalgte ledertalenter i egen organisasjon. Ledertreningsprogram på masternivå, 30 studiepoeng.	Kommunale barnehagelærere
Lederskole for nye ledere Felles kurs for nye ledere med personal -og økonomiansvar i regi av personalavdelingen	For nye kommunale ledere
Profesjonsveiledning Veiledning av nyutdannede de første 3 år i arbeid. Veiledningen gis av utdannede profesjonsveiledere etter fastlagt struktur.	Alle nyutdannede barnehagelærere i kommunale og private barnehager
Kick-off styrere høst Felles oppstartsamling ved nytt barnehageår for alle styrere i Stavangerbarnehagen med aktuelt tema.	Alle kommunale og private styrere
Stressmestringskurs Kursrekke med 5 halvdagssamlinger i stresshåndtering for utvalgte styrere.	Kommunale styrere
Den konfliktdempende dialogen Introduksjon av verktøy for konfliktdempende dialog	Alle kommunale og private styrere
Nettverk for nye styrere Samlinger for nyansatte styrere for nettverksbygging, støtte og veiledning i lederrollen det første året.	Nye kommunale styrere
Nettverkssamlinger assisterende styrere Kompetanseheving og nettverksbygging for ansatte i assisterende styrerfunksjon.	Kommunale assisterende styrere
dispLEDER Utvikling og bevisstgjøring i lederrollen for pedagogiske ledere ansatt på dispensasjon fra utdanningskravet. 6 halvdagssamlinger.	Alle pedagogiske ledere på dispensasjon i kommunale og private barnehager
PUB-studier Støtte til vikar til barnehager som har studenter ved UiS på gjeldende pedagogisk utviklingsarbeidsstudie	Alle kommunale PUB-studenter

God Praxis - oppfølging Oppfølging av nærværprosjektet God praksis. Øke og dele kunnskapen om godt nærværarbeid i barnehagene, minske sykefraværet.	Kommunale barnehager
Implementeringskompetanse Kurs i implementering og betydning av trening på kjernekomponenter. Årlig oppfølgingskurs av implementeringsarbeidet etter Veilederen i implementeringskompetanse.	For kommunale og private styreere og pedagogiske ledere

Relasjonskompetanse	Målgruppe
Grunnkurs 2015 i relasjonskompetanse	Alle ansatte
Alltid oppdatert -kurs i relasjonskompetanse Oppstart 2017	Alle ansatte etter behov
ICDP – opplæring (International Child Development Program) Basiskompetanse/innføring i ICDP som metode Veilederutdanning	Alle ansatte Barnehagelærere

Interkulturell kompetanse / Danning og kulturelt mangfold	Målgruppe
Grunnkurs 2016 i interkulturell kompetanse	Alle ansatte
Alltid oppdatert -kurs i interkulturell kompetanse Oppstart 2018	Alle ansatte etter behov
Krysskulturelle barn Fordypningskurs i interkulturell kompetanse 2016	Alle ansatte
Religion i barnehagen Fordypningskurs	Alle ansatte
Interkulturell lek Fordypningskurs	Alle ansatte
Stipender til årsstudium i Flerspråklig pedagogikk	Aktuelle kommunale barnehagelærere
Prosjekt Kompetanse for mangfold Prosjektet omhandler barnehagebasert mangfoldskompetanse i utvalgte barnehager og skoler. Flerspråklige veilederkorpset har ansvar for bydekkende kompetansespredning fra prosjektet	Utvalgte barnehager og skoler

Språkkompetanse / Et godt språkmiljø for alle barn	Målgruppe
Grunnkurs 2017 i språkkompetanse	Alle ansatte
Alltid Oppdatert kurs i språkkompetanse Oppstart 2018	Alle ansatte etter behov
Språktiltaket Sikre godt språkmiljø og språkstimulering i barnehagene	Alle barnehager etter gitt dimensjoneringsplan

Stavangerprosjektet Identifisere tidlige utviklingsfaktorer som fremmer og hemmer tilegnelsen av grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning. Forskningsprosjekt i samarbeid med UiS	Alle barnehager
ASK – kurs i Alternativ Supplerende Kommunikasjon	Utvalgte barnehager og skoler i prosjekt

Tidlig innsats kompetanse / Barn med særskilte behov	Målgruppe
Grunnkurs 2018 i tidlig innsats kompetanse	Alle ansatte
Alltid oppdatert- kurs i tidlig innsats kompetanse	Alle ansatte etter behov
Kurs i vold, overgrep og omsorgssvikt 2015 og 2016 Grunnkurs og fordypning	Alle ansatte
Den nødvendige foreldresamtalen	For pedagoger
Rett hjelp tidlig Opplæring i tidlig intervensjon etter Kvello -modellen. Gi tidlig og rett hjelp til barn som står i fare for å utvikle psykososiale vansker. Eget assistentkurs 2015 og 2016.	Alle barnehager etter gitt dimensjoneringsplan.

Annet/ Øvrig kompetansetilbud	Målgruppe
Fagarbeiderutdanning Tilbud om undervisning og gjennomgang av teorigrunnlag til fagbrev i regi av opplæringskontoret	Alle assistenter og fagarbeidere i kommunale barnehager
Grunnopplæring og innføring i barnehagearbeid for nyansatte assistenter og vikarer	Nyansatte assistenter og vikarer
Stipender Støtte til aktuell videreutdanning	Søkere til aktuelle fag og studier
Alltid på en onsdag Aktuelle kurs i kursbasen	Aktuelle ansatte etter behov
Skolering i observasjons -og kartleggingsverktøy TRAS / Alle med / MIO	Barnehagelærere
Overgang barnehage – skole Skape sammenheng mellom barnehagens og skolens innhold, utvikle gode samarbeidsformer Felles samlinger	Pedagogiske ledere i barnehagen og lærere i skolen